

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Deep dive sessie vaccinatie

Directie Publieke
Gezondheid

20 januari 2022

Ministerie van Volksgezondheid,
Wetenschappen

Onderwerpen

1. Stelsel vaccinatiezorg
2. Inzet afgelopen periode
3. Actualiteiten komende periode

1. Stelsel vaccinatiezorg

Beleid t.a.v. vaccinatie

Doel vaccinatiebeleid

- Zo veel mogelijk gezondheidswinst door vaccins
- Of, zo min mogelijk gezondheidsverlies door ziekten die via vaccins kunnen worden voorkomen

Hoe bereiken we doel?

1. Groot bereik (= hoge vaccinatiegraad) met programmatisch vaccinatieaanbod ikv publieke gezondheid:
  - Rijksvaccinatieprogramma (RVP),
  - Nationaal Programma Grieppreventie (NPG)
  - en Nationaal Programma Pneumokokkenvaccinatie Volwassenen (NPPV)
2. Optimaliseren vaccinatie voor medische risicogroepen ikv Zvw

Inzet op:

- Toevoegingen en wijzigingen vaccinatieprogramma's (implementaties)
- Stelselaanpassingen
- Verhogen vaccinatiegraad

Betrokken partijen

Advisering over vaccins

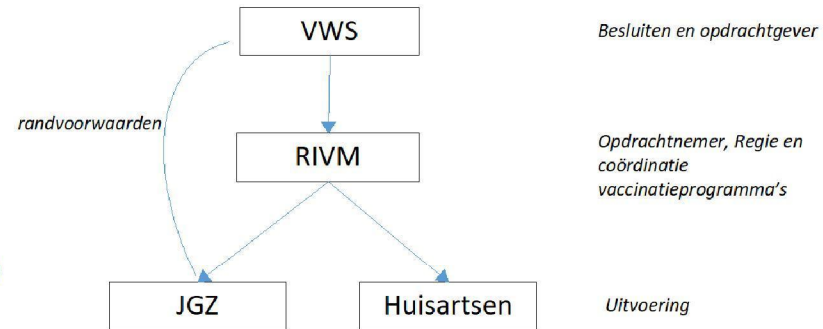
- CBG en EMA → markttoelating
- Zin → aanspraak Zvw
- Gezondheidsraad → vaccinatieaanbod overheid

Uitvoering

- RIVM (regie/coördinatie, inkoop en logistiek, registratie)
- JGZ
- Huisartsen

Controle

- Lareb

Van innovatie tot in de arm- dat duurt even

1. Vaccinproductie (fase 1-4) kan tot wel 20 jaar duren
2. Markttoelating (EMA en CBG): doorlooptijd ook ordegrootte jaar/jaren
3. Advisering GR obv werkagenda; doorlooptijd maanden tot ruim 1 jaar
4. Besluitvorming (financiële dekking, uitvoerder); minimaal 3 maanden, vaak langer
5. Implementatie (richtlijnontwikkeling, registratie, voorlichtingscampagne); minimaal 1 jaar

Welke vaccinaties krijgt mijn kind?

Inenting 1
 Inenting 2

3 maanden

DKTP-Hib-HepB

Pneu

5 maanden

DKTP-Hib-HepB

Pneu

11 maanden

DKTP-Hib-HepB

Pneu

14 maanden

BMR

MenACWY

4 jaar

DKTP

9 jaar

DTP

BMR

10 jaar

(2e inenting half jaar later)

HPV

HPV

14 jaar

MenACWY

Extra DKTP-Hib-HEPB vaccinatie op de leeftijd van 2 maanden

Een kind krijgt een extra vaccinatie bij 2 maanden als moeder niet geïmuneerd is tegen kinkhoest tijdens de zwangerschap, en in bijzondere situaties. De jeugdarts bespreekt dit met je.

Betekenis afkortingen

D	Difterie	P	Polio	Pneu	Pneumokokken	R	Rodehond
K	Kinkhoest	Hib	Haemophilus influenzae type b	B	Bof	MenACWY	Meningokokken ACWY
T	Tetanus	HepB	Hepatitis B	M	Mazelen	HPV	Humaan Papillomavirus

Nationaal Programma Grieppreventie (NPG)

Alle 60-plussers en medische
risicogroepen jaarlijks via huisarts

Pneumokokkenvaccinatie

Alle 60-plussers iedere 5jaar
bij huisarts

Griep en de mogelijke gevolgen

Griep is erger dan verkoudheid

Griep is heel besmettelijk

Jaarlijks krijgt 1 op 10 mensen griep

Elk jaar sterven 2.700 mensen door griep

Door griep kunt u **longontsteking** of **hartproblemen** krijgen.

Als u een **ziekte** heeft (bv. diabetes), kan deze erger worden.

Uw **gezondheid** kan ook na de griep minder goed blijven.

De grieprik beschermt

- ✓ De grieprik is de **beste manier om u te beschermen** tegen de ernstige gevolgen van griep.
- ✓ U beschermt met de grieprik ook **anderen**.
- ✓ U krijgt **geen griep** van de grieprik.

Door de grieprik heeft u ongeveer **40% minder kans** op griep.

Als u toch griep krijgt, wordt u vaak **minder ernstig** ziek.

De grieprik helpt u zo **gezond en actief** mogelijk te blijven.

Elk jaar een nieuwe grieprik

Er zijn **verschillende soorten** griepvirussen.

Deze griepvirussen **veranderen** steeds.

Daarom wordt elk jaar een **nieuwe grieprik** gemaakt.

Soms verandert het virus of overheerst een ander griepvirus. De grieprik werkt dan **minder goed**, maar **bescherm** nog steeds.

Vaccinatiegraad

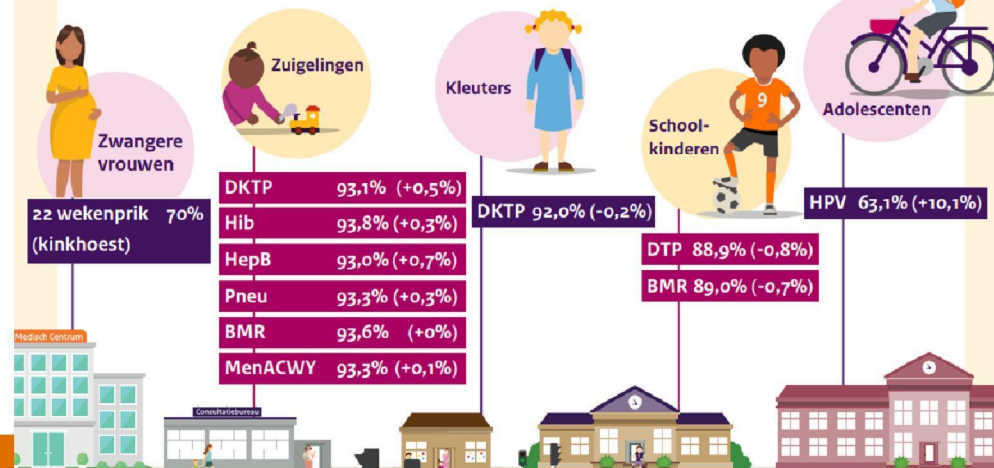
Vaccinatiegraad en jaarverslag Rijksvaccinatieprogramma Nederland 2020

Stijging vaccinatiegraad

De landelijke vaccinatiegraad* is voor het tweede jaar op rij, voor de meeste vaccinaties, licht gestegen. Het aandeel meisjes dat de vaccinatie tegen HPV kreeg, is met 10% flink gestegen. Nieuw is de 22 wekenprik voor zwangere vrouwen, die de baby vanaf de geboorte beschermt tegen kinkhoest. Ongeveer 70% van alle zwangere vrouwen heeft deze vaccinatie gekregen.

Cijfers toegelicht

De cijfers hebben betrekking op afgeronde vaccinatieseries in 2020. Zuigelingen geboren in 2018 (op 2-jarige leeftijd), kleuters geboren in 2015 (op 5-jarige leeftijd), schoolkinderen geboren in 2010 (op 10-jarige leeftijd) en adolescente meisjes geboren in 2006 (op 14-jarige leeftijd).

Vaccinatiegraad NPG 2019-2020

Risicogroep	Vaccinatiegraad
Cardiovasculaire aandoeningen	67,20%
Pulmonale aandoeningen	47,60%
Diabetes mellitus	66,40%
Leeftijd >60 jaar	61,40%
Leeftijd <60 jaar met medische indicatie	25,80%
Totaal	53,70%

2. Inzet afgelopen periode

Implementaties

- Voorbereidingen rotavirusvaccinatie gestaakt, heradvies GR, GR adviseert alle zuigelingen te vaccineren, vorige Staatssecretaris stond hier positief tegenover maar heeft de besluitvorming hierover overgelaten aan het nieuwe kabinet omdat er geen geld voor beschikbaar was op de begroting.
- Start maternale kinkhoestvaccinatie 1-1-2020
- Start pneumokokkenvaccinatie bij ouderen najaar 2020
- Uitbreiding HPV-vaccinatie naar jongens en verlaging leeftijd naar 10 jaar, inclusief inhaalcampagne tot 18 jaar; start februari 2022
- Voorbereiding op aanvullende HPV-vaccinatiecampagne voor 18 tot en met 26 jaar

Verder met vaccineren- aanpak tbv vaccinatiegraad

- Actieplan
- Start in november 2018
- Aanleiding: dalende vaccinatiegraad
- Doel: verhogen vaccinatiegraad
- Kamerbrief met aanpak op 6 actielijnen, totaal 18 maatregelen
- Acties o.a. op Vaccinatiealliantie en denktank desinformatie
- Voortgangsbrieven (2x per jaar icm update vacc graad)

Vaccinatiealliantie

- Verbinden van jeugdartsen en -verpleegkundigen, huisartsen, doktersassistenten, apothekers, communicatiedeskundigen, wetenschappers en beleidsmakers
- Platform en netwerk voor iedereen die bijdrage wil leveren aan een hogere vaccinatiegraad
- Twee bijeenkomsten per jaar (voor- en najaar)
- Laatste bijeenkomst 6 december 2021.

Denktank desinformatie

- Denktank gestart tegelijkertijd met Vaccinatiealliantie in 2019
- Groep professionals die op persoonlijke titel reageren op misinformatie en desinformatie over vaccinaties
- VWS faciliteert, maar groep reageert onafhankelijk
- Signalen en mogelijke reacties worden gedeeld
- JGZ, AJN, RIVM, IGJ, maar ook Google, YouTube, Facebook
- Nu ook inzet op COVID-19 vaccinatie
- Momenteel: herijken aanpak desinformatie, rol denktank daarbinnen bezien

Kinderopvang en vaccinatie

- Kabinetstraject
- Zorgen bij ouders vanwege dalende vaccinatiegraad, kan vaccinatie niet verplicht worden?
- Advies commissie Vermeij (stoplichtmodel, alleen toegangsbeperking bij vaccinatiegraad in 'code rood')
- Kabinetsreactie op advies commissie Vermeij met strekking 'we gaan het uitwerken maar het is moeilijk en er moet nog veel uitgezocht' (het was ook politiek moeilijk)
- Traject is in voorjaar 2020 on hold gezet vanwege coronadrukke VWS en SZW.

- Initiatiefvoorstel D66; geef kinderopvangorganisaties de ruimte om een eigen toegangsbeleid te voeren, dit biedt transparantie.
- Voorstel al door TK, kabinetsstandpunt is afwijzend, behandeling 25 januari in EK

Relevante ontwikkelingen

- Invloed COVID-19 pandemie op continuïteit en uitvoeringspraktijk vaccineren
- Laag vertrouwen in overheid en polarisatie als gevolg van COVID-19 pandemie, kan potentieel afstralen op vertrouwen bestaande vaccinatieprogramma's
- Toename desinformatie
- Draagvlak bij huisartsen voor rol in vaccineren is wisselend

3. Actualiteiten komende periode

Beleidsreactie verkenning

- Verkenning van de Raad voor Volkgezondheid en Samenleving
- Beleidsreactie in concept binnenkort bespreken
- In beleidsreactie voorstel om de vaccinaties boven de 18 jaar te beleggen bij 1 centrale uitvoerder, de GGD'en

Narcolepsie

- Tijdens de Mexicaanse griep pandemie in 2009/2010 is grootschalig gevaccineerd
- Mogelijk heeft deze vaccinatie narcolepsie als gevolg
- Narcolepsie is een ernstige chronische slaapaandoening met uitzonderlijk ernstige neurologische klachten
- Rijk wil schikken met 9 narcolepsiepatiënten. Proces vergevorderd
- TK moet geïnformeerd worden als schikkingen rond zijn
- Kan veel media-aandacht opleveren en parallellen met aansprakelijkheid COVID-19 vaccinatie.

Kinderopvang

- Behandeling initiatiefvoorstel D66 in EK
- Kabinetstraject nav advies Vermeij- komt er nog een vervolg?

Verder met Vaccineren

- Voorstel om deze aanpak te continueren, richting de zomer TK te informeren over doorstart
- Binnen doorstart: voorstel Vaccinatiealliantie en aanpak desinformatie te continueren
- Voorstel: eind januari Kamerbrief met de voorlopige opkomst 2021.

Informed consent

- Toestemmingsverklaring ouders om persoonsgegevens van JGZ naar RIVM door te leveren.
- Moet gevraagd worden op basis van de AVG, werd in de praktijk niet geregistreerd en registratie is nu in IT-systemen (DD JGZ) van JGZ ingebouwd.
- Gestart vanaf 1-1-2022
- Grote weerstand hiertegen vanuit RIVM en JGZ, onder andere vanwege monitoring en bijsturingmogelijkheden vaccinatiegraad
- Discussie kan opnieuw starten
- Voorstel: in brief eind januari update geven aan Kamer

Implementaties

- Rotavirusvaccinatie besluitvorming en voorbereiding start (2023)
- Waterpokken zuigelingen BES (2022)
- Gordelroos (moet nog besluitvorming volgen obv kosteneffectiviteit en vaccinprijs)
- HPV 18-26 jaar (start zomer 2022)
- Herziening schema RVP (GR advies 2022)
- Nieuwe doelgroepen griepvaccinatie (najaar 2022)
- Evt structureel COVID vacc aanbod?